

Veera Ritola Mahnalasta peräänkuulutti tasapuolisuutta päätöksenteossa ja toivoi, ettei kylien ja taajaman välille syntyisi kilpailuasetelmaa. – Täytyy olla joku marssijärjestys. Kirkonkylä ei voi aina mennä ohituskaistaa muiden edelle.

Kyrön Kylillä tiukka mielipide palveluverkosta

▼ **Veera Kangaspunta**

Hämeenkyrön asutus ei ole keskittynyt perinteiseen tapaan tiheisiin taajamiin.

Hämeenkyrön kylä- ja asukasyhdistysten yhteenliittymä Kyrön Kylät muistuttaa lausunnossaan kunnan palveluverkkotoimikunnan loppuraportista, että noin puolet kuntalaisista asuu kylissä.

Kyliä näkökulmasta toimikunnan loppuraportti sisältääkin tuskallista luettavaa: kouluverkon tulevaisuudelle esitetään kahta mallia, joista suppeammassa mallissa kyläkoulut lakkautettaisiin, ja laajemmassa niiden toiminta jatkuisi supistetusti.

Kyrön Kylien mielipide vaihtoehtoista on tiukka.

– Vastustamme jyrkästi suppeampaa mallia, lausunnon kirjannut **Jouni Lampinen** toteaa.

Kyläyhdistyksissä ollaan ihmeissään kunnassa vallitsevasta ajattelusta, jossa taistellaan luonnollista kehitystä vastaan.

Yhteistä mielipidettä linjaavassa lausunnossa esimerkiksi todetaan, että suurin osa kunnan asukasluvun nettokasvusta on ohjautunut kyliin.

Jouni Lampinen kummastelee lakkauttamisajattelun logiikkaa.

– Mielestäni on outoa ajattelua, että kunnassa oltaisiin lakkauttamassa kouluja sieltä, missä on työssäkäyntitietäisyys esimerkiksi Tampereelle ja Nokialle.

Lampinen toivookin, että palvelujen saatavuus nähtäisiin vetovoimana, joka houkuttelee veronmaksajia.

– Tontinkatsojat ovat nuoria ihmisiä, joiden ensimmäinen kysymys koskee koulua ja päivähoitoa. Jos siihen joutuu vastaamaan, että koulu oli, mutta se lopetettiin, se on heille väärä vastaus.

Palveluverkon laajempaa vaihtoehtoa kyläläiset pitävät kehityskelpoisena, mutta kritisoitavaksi löytyy.

– Viidennen ja kuudennen luokan lakkauttaminen Jumesniemen, Kaipion, Lavajärven ja Pinsiön kouluissa nostaisi oppilaskohtaiset kustannukset pilviin, Lampinen toteaa.

Laajemmassa vaihtoehtodossa vanhemmat oppi-

laat kuljettaisiin kouluun muun muassa Mahnalaan ja Kirkonkylälle. Kuljetusten lisääminen ei Kyrön Kylien mielestä ole missään tapauksessa järkevää: kuljetuksesta syntyville säästöille ei ole perusteita, ja kuljetuskustannusten nousu on nopeaa.

Lampisen mielestä kuljetus ei ylipäättään helpota lasten koulunkäyntiä.

– Kuljetus ei tuo lisäarvoa opetukseen. Ei taksinkuljettaja opeta lapsia ajon aikana.

Lausunto ojennettiin kunnanjohtaja **Antero Aleniukselle** maanantaina Heiskalissa järjestetyssä tilaisuudessa. Aleniuksen vastaus lausuntoon on realistinen.

– En uskalla sanoa, että laajempi vaihtoehto tulee ehdottomasti. Joudun pohtimaan molempia.

Kunnanjohtaja muistuttaa, että taloustilanne on josta tapauksessa uhkaava, ja palvelut ovat aina tekemisissä talouden kanssa.

– Tuskin tälle vuodelle kovin ruusuista tulosta tulee. Kylien osallistuminen ja halu ideoida saavat Aleniuk-

selta kuitenkin kiitosta.

– Ei se jää sanahelinäksi: annan arvoa kylien aktiivisuudelle. Uusien luovien ratkaisujen löytäminen on tärkeää, ja uskon, että keskustelua tullaan käymään jatkossakin.

Alenius korostaakin, että päätöksenteossa ja esityksissä tulee olla suunnitelmallisuutta.

– Lähdän myös siitä, että esitysten pitää olla mahdollisimman perusteltuja.

Toimikunnan loppuraportti saa kylien edustajilta kovaa kritiikkiä juuri perustelujen ja laskelmien puutteesta.

Lausunnossa esimerkiksi nostetaan koulukuljetukset: opettajan kuljettaminen oppilaiden luokse on mitä ilmeisimmän tarkoituksenmukaisempaa kuin oppilaiden kuljettaminen opettajan luokse.

Markus Vikman puolestaan muistuttaa, että päätöksentekijöiden tulisi tutustua paremmin päätöksensä kohteisiin.

– Tutkimukset osoitta-

Jumesniemen edustaja Marja-Leena Erkkilä (vasemmalla) ja Anne Mastomäki Pinsiöstä osallistuivat keskusteluun aktiivisesti.

Jouni Lampinen esitteli tilaisuudessa Kyrön Kylien lausunnon pääpiirteissään. Vieressä puheenjohtaja Piia Lampinen.

vat, että parhaat päätökset syntyvät, kun ne, joita päätös koskee, otetaan mukaan suunnitteluun.

Jouni Lampisen mielestä hyvä esimerkki kylien kuulemisesta on loppuraporttiin päätyneen ajattelu varhaiskasvatuksen integroimisesta perusopetuksen yhteyteen.

– Ajatus on yhdistykseltä lähtöisin. Integrointi toisi toimintaan joustavuutta, ja esimerkiksi yhteistyö esiopetuksen ja ensimmäisen luokan välillä helpottuisi.

Vaikka Kyrön Kylien lausunto on moniulotteinen, **Marja-Leena Erkkilän** mielestä kysymys kyläläisten huulilla on yksinkertainen.

– Mitä me voimme tehdä, että meidän koulumme säilyvät?

Erkkilä muistuttaa, että kylillä on jo nyt oltu aktiivisia koulujen ja kylien toiminnan säilyttämisen puolesta.

– Kylät ovat valmiita tekemään töitä talkoovoimin. Kylillä toivotaankin nyt vastauksia ja suunnitelmanalkuja lieventämään pitkään jatkunutta epävarmuutta.

Varsinaisten toimenpiteiden suhteen ollaan silti realistisia.

– Emme me halua kaikkea heti, tässä ja nyt. Muutaman lauseenkin suunnitelma olisi kuitenkin tietoa tulevasta, Jouni Lampinen toteaa.

Päätöksiä koulujen tulevaisuudesta on odotettu jo pitkään, ja palveluverkkotoimikunnan perustamisen todellinen tarkoitus askaruttaa.

– Raportissa ei ole mitään uutta, ei mitään uusia vaihtoehtoja, Markus Vikman hämmästelee.

Johtopäätökset työryhmän perustamisesta ovatkin epäileviä.

– Kyllä tämä siltä näyttää, että tässä pelattiin aikaa. Päätöksiä oltaisiin voitu tehdä jo viime vuonna, Marja-Leena Erkkilä toteaa.

Virallisen selityksen mukaan loppuraportti on tarkoitettu materiaaliksi kunnanjohtajalle, joka tekee asiasta oman esityksensä valtuustolle syksyn budjet-

tiesityksen yhteydessä.

▼ **veera.kangaspunta**
@hameenkyronsanomat.fi

Komilainen Markus Vikman ihmetteli, miksi kunta on lakkauttamassa kouluja, joiden oppilasmäärä kasvaa. – Nämä koulut sijaitsevat kasvavilla alueilla, joista käydään töissä Tampereen ja Nokian suunnassa. Koulukuljetukset kulkisivat aivan päinvastaiseen suuntaan.

Viljasadosta tulossa kohtuullinen

▼ **Alma Peltola**

Syksyn viljanpuinti on hyvällä mallilla.

– Hämeenkyrön alueella ohra on jo lähes puitu. Kauran puintiaika on käsillä, ja rypsiäkin päästään pian korjaamaan, kertoo maaseutuasiainmies **Mirja Venesmäki**.

Hän arvioi sadosta tulevan keskimäärin hyvää.

– Tarkkoja kilomääriä ei ole vielä tilastoitu, mutta satomäärät puiduista kasveista ovat olleet kohtuullisen hyviä, Venesmäki kertoo.

Sadossa on kuitenkin huomattavissa alueellisia eroja. Kesän vaihteleva sää on ollut joillekin pelloille armollisempi kuin toisille.

– Jossain sato on ollut hyvä, jossain taas hieman huonompi. Saviset maat saattoivat kärsiä alkukesän kuivuudesta, mikä vähentää satomäärää, Venesmäki sanoo.

Viljanpuintiin voitiin tänä vuonna ryhtyä suhteellisen aikaisin, sillä lämpimät säät nopeuttivat viljan kypsyä puintikuntoon. Tarkat tiedot syksyn satomäärästä ja sadon laadusta pystytään laskemaan lähiviikkoina. Venesmäki arvioi Hämeenkyrössä ohran ja kauran tuottavan keskimäärin noin 3500 kilon hehtaarisadon.

– Ohra ja kaura ovat perinteisesti yleisimmät viljakasvit Hämeenkyrössä. Ruista tulee yleensä hieman niitä vähemmän, ehkä noin 2500 kiloa hehtaaria kohden.

Viljeltävien kasvien määrässä on tapahtunut viime vuosina pientä muutosta. Perinteiset viljakasvit pitävät pintansa, mutta karjan määrän väheneminen rokottaa rehuviljan tuotantoa.

– Rehun viljelyalat ovat pienenevän päin Hämeenkyrössä, Venesmäki toteaa.

Sen sijaan kuivalle heinälle riittää kysyntää hevosomistajien suosimassa kunnassa. Tänä vuonna heinänkorjuu kuitenkin kärsi monin paikoin sadekuuroista.

– Jos onnistui ajoittamaan niittämisen sopivasti, saattoi heinäsadosta tulla hyvinkin, Venesmäki arvelee.

Puinnin lisäksi ajankohtaista on myös syyskylvöjen aloittaminen. Peltöjen muokkaus uusia kylvöjä varten on Venesmäen mukaan jo vauhdissa.

– Syyskylvö kannattaa tehdä viimeistään syyskuun alussa, jotta viljan kasvu ehtii päästä alkuun ennen talvea, Venesmäki neuvoo.

Syksyllä kylvetävät satokasvit vähentävät maanviljelijän kylvöeräkkaa keväällä. Hämeenkyrön peltoihin kylvetään syksyllä yleensä ainakin ruista ja vehnää.

– Syysrypsiäkin on hiukan kokeiltu. Myös heinäpeltoja kylvetään loppukesällä, Venesmäki kertoo.

Hyvistä säät ovat helpottaneet sekä puinti- että kylvötoita.

– Ei ole joutunut rypemään märillä upottavilla pelloilla, toisin kuin joinain vuosina, hän hymyilee.

▼ **alma.peltola**
@hameenkyronsanomat.fi

Menovinkit

Kansalaisopistolla liikuntaviikko ja infoilta

Ensi maanantaina alkaa Hämeenkyrön kansalaisopiston liikuntaviikko. Sen ohjelma noudattaa pienin poikkeuksin tulevan lukuvuoden liikunta- ja tanssikurssien ohjelmaa. Senioritanssit ovat liikuntaviikolla poikkeuksellisesti sunnuntaina keskiviikon sijaan ja liikunnan lyhytkursseista ei ole näytettyä.

Liikuntaviikon ajatuksena on, että kaikki pääsevät sitoumuksetta kokeilemaan itseään kiinnostavia lajeja. Viikon kokeilujakson jälkeen alkaa maanantai-iltana 5. syyskuuta liikuntaryhmiin ilmoittautuminen. Tällöin ilmoittautuminen on sitova.

Ryhmiä toiminta alkaa maanantaina 12. syyskuuta opinto-oppaan aikataulun mukaisesti.

Kädentaidoista, kuvataiteesta ja kielistä ei ainkaan tänä vuonna ole kokeiluviikkoa, mutta sen sijaan monet näiden alojen opettajat ovat Kirkonkylän koululla opiskelijoiden tavattavissa tiistaina 30. elokuuta kello 18–20. Tällöin pääsee kysymään kurssien tasoista, sisällöistä, oppikirjoista, materiaaleista ja muista kiinnostavista asioista.

Näillekin kursseille ehtii vielä ilmoittautua joko infoillalla tai sen jälkeen, sillä ilmoittautuminen näiden osalta päättyy maanantaina 5. syyskuuta.